

Ντίλι ντίλι

Παιδικό κλιμακωτό τραγούδι
απ'την Ελλάδα

Dm C Dm Dm C Dm Dm C Dm Dm C Dm

Ντί-λι - ντί - λι - ντί - λι, ντί - λι το κα - ντή - λι που έ - φεγ - γε και κέ - ντα - γε η κό - ρη το μα - ντί - λι,

9 Dm C Dm Dm C Dm Dm

ντί - λι - ντί - λι - ντί - λι. η κό - ρη το μα - ντή - λι.. Ήρ - θε και ο πο - ντι - κός, και πή - ρε το φυ - τί - λι μέ -

17 Dm C Dm Dm C Dm

σ'α - πό το κα - ντή - λι που έ - φεγ - γε και κέ - ντα - γε η κό - ρη το μα - ντί - λι, ντί - λι - ντί - λι - ντί - λι. η

25 Dm C Dm Dm

κό - ρη το μα - ντί - λι. Ήρ - θε και η γά - τα, έ - φα - γε τον πο - ντι - κό που πή - ρε το φυ - τί - λι μέ -

33 Dm C

σ'α - πό το κα - ντή - λι που έ - φεγ - γε και κέ - ντα - γε η κό - ρη το μα -

38 Dm Dm C Dm Dm C Dm

ντί - λι, ντί - λι - ντί - λι - ντί - λι. η κό - ρη το μα - ντί - λι.

3) Ήρθε και ο σκύλος
κι έπνιξε τη γάτα....

4) Ήρθε και το ξύλο
και σκότωσε το σκύλο
που έπνιξε τη γάτα...

5) Ήρθε κι η φωτιά
έκαψε το ξύλο
που σκότωσε το σκύλο
που έπνιξε τη γάτα...

6) Ήρθε και το ποτάμι
κι έσβησε τη φωτιά
που έκαψε το ξύλο
που σκότωσε το σκύλο
που έπνιξε τη γάτα...

7) Ήρθε και το βόδι,
ρούφηξε το ποτάμι
που έσβησε τη φωτιά
που έκαψε το ξύλο
που σκότωσε το σκύλο
που έπνιξε τη γάτα...

8) Ήρθε και ο λύκος
κι έφαγε το βόδι
που ρούφηξε το ποτάμι
που σβησε τη φωτιά
που έκαψε το ξύλο
που σκότωσε το σκύλο
που έπνιξε τη γάτα...

9) Να τος και ο κυνηγός
και σκότωσε το λύκο
που έφαγε το βόδι
που ρούφηξε το ποτάμι
που σβησε τη φωτιά
που έκαψε το ξύλο
που σκότωσε το σκύλο
που έπνιξε τη γάτα...

Ντίλι-ντίλι-ντίλι,
ντίλι το καντήλι
που έφεγγε και κένταγε
η κόρη το μαντίλι,
ντίλι-ντίλι-ντίλι
η κόρη το μαντίλι!

Ντίλι ντίλι

Συζήτηση: Ο άνθρωπος ανακάλυψε τη φωτιά πριν από πολλές χιλιάδες χρόνια (πριν 125 χιλιάδες χρόνια περίπου) και ήταν ένα από τα πιο σημαντικά εργαλεία του.

Η φωτιά ζεσταίνει, προστατεύει από τα άγρια ζώα, χρησιμοποιείται στο μαγείρεμα, φωτίζει στο σκοτάδι!

Αυτή η τελευταία ιδιότητά της, να φωτίζει, επέτρεψε στους ανθρώπους να ασχοληθούν τη νύχτα με πράγματα που μέχρι τότε ήταν αδύνατο να κάνουν λόγω του σκοταδιού.

Έτσι, είχαν χρόνο να σκεφτούν, να μιλήσουν, να ζωγραφίσουν, να βελτιώσουν τα εργαλεία τους κ.ά.

Οι πρώτες λάμπες ήταν κοχύλια ή κοιλότητες στα βράχια, μέσα στις οποίες έκαιγαν ξερά χόρτα μαζί με λίπος από ζώα.

Το φηίλι, (ένας χοντρός σπάγκος που έχει αλειφτεί με κάποιο εύφλεκτο υλικό, δηλαδή ένα υλικό που ανάβει και καίγεται εύκολα) βοήθησε ώστε αυτές οι πρώτες λάμπες να καίνε ελεγχόμενα και για περισσότερη ώρα.

Από τότε μέχρι και την ανακάλυψη του ηλεκτρισμού (πριν από 200 περίπου χρόνια), οι λάμπες βασίζονται στην ίδια ιδέα: χρησιμοποιούν ένα φηίλι και ένα εύφλεκτο υλικό όπως λίπος, λάδι, κερι, παραφίνη κτλ.

Ακόμα και σήμερα χρησιμοποιούμε αυτήν τη μέθοδο στα λυχνάρια και στα καντήλια, τα οποία είναι δοχεία γεμάτα με ένα εύφλεκτο υγρό και ένα φηίλι όπου καίει η φλόγα.

Παιχνίδι: Ντίλι ντίλι

Υλικά: χαρτί και μολύβι

Το τραγούδι «Ντίλι ντίλι» (όπως και το «Κοκοράκι» είναι ένα κλιμακωτό τραγούδι.

Αυτό σημαίνει πως οι στροφές του τραγουδιού ολοένα και μεγαλώνουν. Κάθε φορά προστίθεται ένας στίχος, ενώ επαναλαμβάνεται η προηγούμενη στροφή.

Πρέπει λοιπόν κανείς να συγκεντρωθεί και να εξασκηθεί πολύ για να τραγουδήσει όλα τα λόγια του τραγουδιού σωστά, χωρίς να μπερδευτεί.

Μάθε την πρώτη στροφή του τραγουδιού απ' έξω και τραγουδήσε την πολλές φορές, μέχρι να μην μπερδεύεσαι καθόλου:

*Ντίλι ντίλι ντίλι/ ντίλι το καντήλι
που έφεγγε και κένταγε η κόρη το μαντήλι,
ντίλι ντίλι ντίλι.*

Η δεύτερη στροφή ξεκινά έτσι: «'Ηρθε και ο ποντικός και πήρε το φιτίλι».

Πάρε ένα φύλλο χαρτί και ζωγράφισε πάνω πάνω ένα ποντίκι να κρατάει ένα φιτίλι (έναν σπάγκο).

Προσπάθησε τώρα (με τη βοήθεια της ζωγραφιάς) να τραγουδήσεις το τραγούδι από την αρχή, μέχρι να μπορείς να τραγουδήσεις τις δύο πρώτες στροφές απ' έξω.

Συνέχισε με την τρίτη στροφή: «'Ηρθε και η γάτα και έφαγε τον ποντικό, που πήρε το φιτίλι...».

Ζωγράφισε κάτω από την πρώτη ζωγραφιά μια γάτα με έναν ποντικό στο στόμα της και επανάλαβε το τραγούδι πάλι από την αρχή.

Συνέχισε με αυτόν τον τρόπο μέχρι να μπορείς να πεις όλο το τραγούδι δίχως λάθη. Χρησιμοποίησε τις ζωγραφιές ως βοήθεια.

Πείραμα: Παιχνίδια με το φως

Υλικά: 2 καθρεφτάκια, 1 γυάλινο, διάφανο ποτήρι, 1 μολύβι

1) Το φως μπορεί να πέσει σε μια επιφάνεια και να αλλάξει κατεύθυνση. Αυτό το φαινόμενο ονομάζεται «αντανάκλαση». Σκέψου τι θα συμβεί αν πετάξεις μια μπάλα πάνω σε έναν τοίχο! Κάτι τέτοιο σχεδόν συμβαίνει και με το φως όταν π.χ. πέσει πάνω στον καθρέφτη.

Κράτα έναν καθρέφτη μπροστά από το πρόσωπό σου. Τι βλέπεις; Βλέπεις το πρόσωπό σου γιατί το φως (με την εικόνα του προσώπου σου) αντανακλάται στον καθρέφτη και επιστρέφει στα μάτια σου.

Στρέψε τώρα τον καθρέφτη δεξιά. Τώρα μπορείς να δεις την αντανάκλαση των ειδώλων που βρίσκονται πίσω δεξιά σου!

Δοκίμασε τώρα να βάλεις δύο καθρέφτες τον έναν απέναντι στον άλλο. Τι παρατηρείς; Το φως αντανακλάται στον ένα καθρέφτη και μετά στον άλλο και μετά πάλι στον πρώτο κτλ.

2) Όταν το φως πέσει π.χ. στο νερό, ένα μέρος του ανακλάται κι ένα μέρος του περνάει μέσα στο νερό, αλλά, επειδή αλλάζει η ταχύτητά του, αλλάζει και κατεύθυνση. Αυτό το φαινόμενο ονομάζεται «διάθλαση»!

Μπορείς να παρατηρήσεις τη διάθλαση με ένα πολύ απλό πείραμα:

Γέμισε ένα γυάλινο, διάφανο ποτήρι με νερό. Βύθισε ένα μολύβι μέχρι τη μέση και κοίταξε το μολύβι από το πλάι.

Το μολύβι μοιάζει να έχει σπάσει σε δύο κομμάτια! Αυτό που συμβαίνει, όμως, είναι πως το φως που πέφτει στο τμήμα του μολυβιού κάτω από το νερό αλλάζει κατεύθυνση και έτσι μοιάζει σαν να είναι το μολύβι σπασμένο!